

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Vyšší odborná škola a Obchodní akademie,
Chotěboř, Na Valech 690**

Na Valech 690, 583 29 Chotěboř

Identifikátor školy: 600 011 577

Termín konání inspekce: 4. – 8. duben 2005

Čj:	k1-1019/05-005128
Signatura	kk1fy501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Již v roce 1960 byla v Chotěboři otevřena střední škola s ekonomickým zaměřením. Od 1. září 1996 je používán současný název Vyšší odborná škola a Obchodní akademie, Chotěboř, Na Valech 690.

Škola má čtyři součásti: obchodní akademii, vyšší odbornou školu, domov mládeže a školní jídelnu.

Hlavní budova je s odloučenými pracovišti školy propojena spojovacími chodbami v jeden komplex.

Škola je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je kraj Vysočina.

Na střední škole je vyučován jediný obor 63-41-M/004 (JKOV: 63-17-6/00) Obchodní akademie a to v denní formě studia. Na vyšší odborné škole je otevřen v denní formě studia studijní obor 63-43-N/011 (JKOV: 63-97-7/11) Pojišťovnictví a v denní i dálkové formě studia studijní obor 63-41-N/017 (JKOV: 63-82-7/00) Ekonomika a management podniku se zaměřením Řízení a zabezpečování jakosti.

V době inspekční činnosti navštěvovalo osm tříd obchodní akademie 214 žáků, z toho 166 dívek. Na vyšší odborné škole bylo zapsáno v denním studiu v šesti třídách 122 studentů, z toho 90 dívek, a v dálkovém studiu ve třech třídách 79 studentů, z toho 49 dívek.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti byly personální podmínky v celé střední škole, materiálně-technické podmínky a průběh a výsledky vzdělávání v základních předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, německý jazyk, matematika, statistika, informační technologie, zbožíznalství, hospodářský zeměpis, dějepis, občanská nauka, právo, ekonomika, účetnictví, ve výběrovém předmětu ekonomie a ve výběrových volitelných předmětech anglická konverzace, německá konverzace, cvičení z matematiky, společenské vědy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům čtyřletého studijního oboru denního studia.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka na obchodní akademii je převážně zajištěna učiteli s odbornou kvalifikací pedagogických pracovníků pro přímou pedagogickou činnost. Výjimku tvoří tři hodiny německého jazyka v prvním ročníku, které vyučuje studující pedagogického směru téže aprobace, a šest hodin anglického jazyka v prvním ročníku, které vyučuje učitelka odborných předmětů. Učitelé s kvalifikací pouze pro druhý stupeň základní školy zajišťují výuku některých hodin anglického jazyka, matematiky a tělesné výchovy a všechny hodiny předmětů hospodářský zeměpis a zbožíznalství. S odbornou kvalifikací, ale bez aprobace pro dané předměty jsou odučeny další tři hodiny anglického jazyka, některé hodiny matematiky, informačních technologií, písemné a elektronické komunikace, ekonomických cvičení a všechny hodiny práva. Jeden z výchovných poradců absolvoval kvalifikační studium pro tuto funkci.

Základem pro organizační strukturu školy je organizační řád, jehož součástí jsou náplně práce vedoucích jednotlivých úseků a organizační schéma, a provozní řád, ve kterém jsou určeny

kompetence a rozsah činnosti ředitelky školy a její zástupkyně. Podpůrnou funkci mají příkazy, interní směrnice a pokyny, vydávané ředitelkou školy. K předávání informací jsou využívány elektronická pošta, ústní komunikace, vývěsky či telefonické spojení. Jako poradní orgán ředitelky školy slouží pedagogická rada. Porady širšího vedení i ostatní porady jsou svolávány operativně. Na škole jsou ustaveny tři předmětové komise: cizích jazyků, odborných předmětů, předmětů písemná a elektronická komunikace a informační technologie. Ostatní všeobecně-vzdělávací předměty nejsou zařazeny.

Krátkodobý cíl pro školní rok 2004/2005 vychází z rámcového dlouhodobého cíle, který je více zaměřen na vyšší odborné studium. Každoročně je vypracován plán školy, který zahrnuje podstatné organizační záležitosti školního roku. Pro letošní školní rok nemá ředitelka školy vypracován plán hospitační činnosti, zástupkyně ředitelky školy zpracovává rámcový plán této činnosti. Četnost hospitací je nadále celkově nižší. Ředitelka školy vychází z dlouhodobé znalosti prostředí a vyučujících, sleduje spíše inovující přístupy ve výuce. Pouze v jediném případě je ze záznamů předložených ředitelkou školy patrný postup řešení nedostatků. Začínající učitelce byla od počátku tohoto školního roku přidělena uvádějící učitelka, spolupráce však nezahrnula všechny potřebné oblasti. Zastupující učitelce, která nastoupila v průběhu tohoto školního roku, nebyl uvádějící učitel přidělen. Z hospitačních inspekčních zjištění vyplynulo, že tato skutečnost měla negativní důsledky. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků kromě získávání a rozšiřování informační gramotnosti navštívili v uplynulých letech různé akce učitelé všeobecně-vzdělávacích předmětů, některá školení byla realizována i pro vyučující některých odborných předmětů. Akce, na kterých by se vyučující seznamovali s novými přístupy ve výuce, jsou zastoupeny sporadicky. Učitelé předmětu informační technologie mají pro žáky zpracované vlastní texty. Ředitelka školy podporuje profesní růst učitelů, její snahou je získání vyučujících s odbornou kvalifikací, kteří mají aprobaci pro jimi vyučovaný předmět. Pro současný školní rok je opět zpracován plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků školy. Součástí vnitřního platového předpisu jsou kritéria pro přiznávání osobních příplatků, odměn za výkon funkce třídního učitele a mimořádných odměn. V letošním školním roce bylo pro získání zpětné vazby o klimatu školy zadáno pedagogickým pracovníkům školy komerční dotazníkové šetření.

Sledované personální podmínky vzdělávání jsou celkově velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola používá pro výuku budovu postavenou v roce 1926. Výuka sledovaných předmětů na střední škole probíhá kromě osmi kmenových učeben v multimediální posluchárně, třech odborných jazykových učebnách a třech učebnách informačních technologií. V jedné z počítačových učeben znesnadňují nosné sloupy výhled na promítané údaje z dataprojektoru. Od minulé inspekce kromě dalších zlepšení ve vybavení počítačových učeben byla do provozu uvedena multimediální posluchárna, dvě ze tří jazykových učeben byly nově vybudovány a jedna z nich vybavena interaktivní tabulí. Do pěti z osmi kmenových učeben byl pořízen nový nábytek. Výzdobě některých tříd není stále věnována patřičná pozornost. Od minulé inspekce došlo k částečnému zlepšení interiéru školy. Šatnový prostor je velice neestetický, na úpravu suterénu byl již zřizovatelem schválen projekt rekonstrukce na hlavní prázdniny tohoto školního roku.

V domově mládeže je volně přístupný kopírovací stroj. V každém kabinetu je učitelům k dispozici alespoň jeden počítač. Do studovny je volný přístup po celý den, žáci využívají čtyři počítače především pro internetovou komunikaci. Od pondělí do čtvrtka je vypsáno v učebnách informačních technologií konzultační odpoledne, kdy je přítomen i pedagogický

dozor. V každé z těchto učeben je umístěn dataprojektor. Počítačové vybavení je i v učebně fiktivních firem. Škola má též k dispozici scanner i digitální fotoaparát. Výukové programy jsou nainstalovány pro výuku informačních technologií, písemné a elektronické komunikace či výuku účetnictví, nově i pro anglický jazyk. Kromě písemné a elektronické komunikace a účetnictví je na počítačích realizována i výuka výběrového předmětu ekonomická cvičení. Vytíženost všech tří počítačových učeben je značná, využití výpočetní techniky v dalších předmětech je minimální. Do plánu do roku 2006 je zařazeno vybudování čtvrté počítačové učebny. K výuce lze používat vizualizér v multimediální učebně. Vyučující mají k dispozici i videopřehrávač či funkční zpětný projektor. Vynikající vybavení má škola v oblasti cizích jazyků. Učitelé cizích jazyků mohou využívat interaktivní tabuli, všichni mají k dispozici zvukové přehrávače. Pro výuku cizích jazyků je ve škole dostatek učebních pomůcek, umožňujících kvalitní výuku. Průměrné materiální vybavení je v předmětu český jazyk a literatura, ve škole je nízký počet jazykových příruček, potřebných k vyhledávání informací. Knižní fond žákovské i odborné knihovny je obnovován. Pro výuku matematiky jsou k dispozici kromě rýsovacího náčiní modely na výuku prostorové geometrie. Statistika na střední škole je v průběhu školního roku vyučována v kmenových učebnách. Na výuku statistiky či zbožíznalství nemá škola žádné pomůcky. Pro výuku dějepisu a hospodářského zeměpisu byly zakoupeny některé nové nástěnné mapy, které jsou doplněny sadami odpovídajících žákovských map. Nadále jsou využívány i některé dřívější mapy. Vyučující občanské nauky a společenských věd může využívat pro některé oblasti sadu pracovních listů. Učitelka práva má k dispozici některé zákony, žáci jsou odkazováni především na internet. Pro většinu z přírodovědných a společenských předmětů je vybavení ve škole průměrné. Vyučující odborných předmětů mají k dispozici zdroje informací jak v elektronické, tak v písemné podobě. S ohledem na časté změny obsahu učiva odborných předmětů, které vyplývají zejména z častých změn v legislativě, je vybavení žáků zdroji informací spíše průměrné.

Materiálně-technické podmínky jsou nadále zlepšovány. Vybavení pomůckami je závislé též na aktivitě a požadavcích vyučujících. Veřejnost využívá školní tělocvičnu. Škola získala akreditaci pro vzdělávání učitelů v rámci státní informační politiky ve vzdělávání. V budově školy probíhají kurzy cizích jazyků.

Sledované materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou celkově velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Vzdělávací program na střední škole je realizován v souladu s posledním platným rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaným v roce 2004. Od 1. ledna 2005 je škola zapsána ve školském rejstříku. Na střední škole je pro všechny třídy využíván učební plán, který vychází z učebního plánu a učebních dokumentů studijního oboru 63-41-M/004 (JKOV: 63-17-6/00) Obchodní akademie, vydaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT ČR) dne 23. srpna 2001 pod čj. 23 842/2001-23 s platností nejpozději od 1. září 2002 počínaje 1. ročníkem. Učební plán je rozpracován v souladu s poznámkami k tomuto plánu. Pro výuku praxe byla zvolena kombinace odborné a učební praxe, která probíhá od druhého pololetí druhého ročníku. Mezi výběrové předměty je pro všechny žáky ve třetím ročníku zařazen předmět fiktivní firmy, ve čtvrtém ročníku předměty ekonomie a ekonomická cvičení. Žáci si v maturitním ročníku volí mezi předměty cvičení z matematiky a společenské vědy. Od třetího ročníku má žák zařazen jednohodinový předmět konverzace z cizího jazyka, který

studuje ve skupině pokročilých. Nepovinné předměty škola v tomto školním roce nenabízí. V rámci zájmové činnosti žáků jsou uskutečňovány dvakrát v týdnu sportovní hry. V průběhu školního roku jsou realizovány projekty, přímo do výuky jsou zařazovány do některých hodin cizích jazyků a též v rámci části učební praxe. Některé z těchto projektů byly pro zúčastněné žáky i pro školu významným přínosem.

Škola vyučuje podle platných osnov, kontrola osnov není v současnosti písemně dokladována. Při kontrole třídních knih za minulý školní rok bylo zjištěno, že na události dvacátého století je ve výuce dějepisu vyčleněna příliš nízká časová dotace. Povinná dokumentace je průkazná a až na některé výjimky řádně vedena. Třídní kniha současné třídy 1.A dokumentuje stav až od 12. ledna 2005, původní třídní kniha byla ztracena.

Z organizačních důvodů není skladba současného rozvrhu vždy optimální vzhledem k rozložení předmětů v týdnu či v jednotlivých dnech. Všechny přestávky kromě jediné odpolední jsou alespoň desetiminutové. Ve středu a v pátek probíhá výuka bez polední přestávky, někteří žáci využívají delších přestávek ke konzumaci oběda. Školní řád i pravidla pro hodnocení žáků byly projednány v pedagogické radě a zčásti respektují nové právní předpisy. K jejich dalším předkládaným úpravám je opět naplánováno vyjádření pedagogického sboru. Žakovská samospráva není založena. K zajištění týdenní odborné praxe ve třetím a čtvrtém ročníku jsou pro jednotlivé žáky uzavřeny smlouvy s jinými organizacemi.

Na škole pracují dva výchovní poradci, do jejichž náplně práce náleží kromě profesionální orientace žáků či řešení výchovných problémů žáků i tvorba minimálního preventivního programu. Tento program má širší rozsah, je zaměřen na žáky, rodiče i pedagogický sbor. Škola nemá v tomto školním roce žádného žáka registrovaného v pedagogicko-psychologické poradně. Sdružení rodičů je vytvořeno, rada školy nebyla k 31. prosinci 2004 založena. Rodičům jsou předávány informace především na třídních schůzkách, jsou umožněny i individuální konzultace. Spolupráce s některými rodiči je však na velice nízké úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, německý jazyk a ve výběrových volitelných předmětech anglická konverzace, německá konverzace

V převážné části hodin byly rozvíjeny cíle středního vzdělávání. Zvláště v hodinách cizích jazyků byly vytvořeny předpoklady pro rozvoj multikulturní orientace žáků. V některých hodinách českého jazyka a literatury nebyly rozvíjeny vědomosti a dovednosti získané v základním vzdělání. V prvním ročníku při výuce německého jazyka žáků – začátečníků nebyly plán a stanovené cíle hodiny přiměřené aktuálnímu stavu třídy.

Výuka probíhala v kmenových třídách a výuka některých hodin cizích jazyků v odborných jazykových učebnách. K podnětnosti prostředí v jazykových učebnách přispíval cizojazyčný materiál, používaný jako učební pomůcka i jako doplněk interiéru. Ve všech hodinách pracovali žáci s vhodnými učebnicemi. Využití učebních pomůcek a moderní didaktické techniky bylo v části hodin promyšlené a kreativní. Výjimečnosti výuky některých hodin cizích jazyků bylo dosaženo použitím interaktivní tabule, jejímž prostřednictvím byly rozvíjeny důležité jazykové kompetence s vysokým efektem. V hodinách českého jazyka a literatury byl použit pouze nakopírovaný materiál.

V převážné části hodin byly zastoupeny aktivní činnosti žáků. V souvislosti s promyšlenou a tvůrčí přípravou na výuku vystupovali někteří učitelé anglického a německého jazyka ve vyvážené pozici organizátora i zdroje informací. Zvláště výuka dvou učitelů cizích jazyků se vyznačovala naplněním vytyčených cílů a optimálním propojením moderní výukové

techniky či rozšiřujících studijních materiálů s rozvojem komunikativních dovedností žáků. Především v hodinách anglického jazyka byla výuka doplněna dalšími zdroji informací, jako například aktuálními zprávami světových tiskových agentur získanými z internetu a slovníky. V hodinách cizích jazyků měli žáci k dispozici mapy, které byly určeny pro různé formy práce. V části hodin anglického jazyka probíhala projektová výuka s celoroční působností. V některých hodinách českého jazyka a literatury postrádal postup práce s literárním textem prvky kritického myšlení. Ve skupinách cizích jazyků bylo zohledněno hledisko žáků začínajících a pokročilých ve výuce. Pouze ve skupině žáků v prvním ročníku, začínajících s výukou německého jazyka, nebyly zvoleny metody a formy výuky vhodné pro výuku začátečníků a neumožnily žádnou formu relaxace.

Motivace žáků k učení se cizím jazykům byla v některých hodinách vysoce účinná. Jako součást projektového vyučování probíhala v době inspekční činnosti návštěva amerických studentů přímo ve škole. Možnost prezentace vlastních projektů před spolužáky prostřednictvím špičkové didaktické techniky motivovala žáky v hodině německého jazyka. V jedné hodině literatury motivace žáků spočívala v zajímavé práci s literárními texty, ale motivační efekt byl oslaben závěrečným nevyhodnocením práce žáků.

Ve všech hodinách byla vytvořena příznivá pracovní atmosféra. V hodinách českého jazyka a literatury byl vytvořen prostor pro diskusi a vyjadřování názorů v jedné hodině. Komunikativní dovednosti i schopnost argumentace a diskuse byly nejvíce rozvíjeny ve třetím ročníku v hodinách německého jazyka ve skupině pokročilých žáků. Velmi nízké komunikativní dovednosti byly zjištěny ve čtvrtém ročníku ve skupině žáků začínajících s výukou německého jazyka v prvním ročníku. V části sledovaných hodin byla věnována pozornost i osobnostní realizaci žáků a výchově k toleranci a vzájemnému respektování odlišných názorů.

Žáci byli hodnoceni klasifikací nebo průběžným slovním hodnocením, často zaměřeným na analýzu chyb. V hodinách českého jazyka a literatury neodpovídala klasifikace znalostem žáka či bylo vyhodnocení práce žáků ve skupinách opomenuto. Zvláště v hodinách anglického jazyka byly otázky vyučujícího zaměřeny na pochopení souvislostí jak jazykového, tak společenského systému. Prvků sebehodnocení nebylo využito, v hodinách často chybělo závěrečné zhodnocení výkonu žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných hodinách jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech matematika, statistika, informační technologie, zbožíznalství a ve výběrovém volitelném předmětu cvičení z matematiky

Příprava učitelů na výuku byla převážně velmi dobrá, u některých pouze průměrná. Někteří pedagogové věnovali nízkou pozornost volbě vhodných aktivizujících a motivačních metod.

Sledovaná výuka s výjimkou informačních technologií probíhala v kmenových učebnách. Předmět informační technologie je vyučován v odborných učebnách, v hospitovaných hodinách byl vyučujícími používán dataprojektor. V jiných hodinách nebyla výpočetní ani didaktická technika využita. Na výuku statistiky nemělo několik žáků k dispozici kalkulačku. Výuka zbožíznalství byla v jedné hodině doplněna několika jednoduchými vzorky k probírané tematice, v druhé hodině zeměpisnými mapami. Žáci téměř vůbec nepoužívali při výuce učebnice. Nakopírované texty zadání byly využity v hodině matematiky a v některých hodinách při výuce na počítačích. V jiné hodině matematiky byl použit pouze jediný stereometrický model, i když při hospitaci byly zjištěny problémy některých žáků

s prostorovou představivostí.

Seznámení s obsahem práce v úvodu hodiny nebylo vždy průkazné. V mnoha hodinách převládalo dominantní postavení učitelů. Především u začínající učitelky matematiky byly zaznamenány nedostatky ve skladbě vyučovací hodiny či ve volbě odpovídajícího pracovního tempa. Ve většině hodin matematiky i v hodině předmětu cvičení z matematiky byl žákům předložen hotový postup nebo byla upřednostněna činnost vedoucí spíše k mechanickému procvičování vyučované látky. Ani v hodinách statistiky či zbožíznalství nebyly vytvořeny vhodné podmínky pro aktivní činnosti žáků. V souladu s koncepcí hodiny žáci v hodinách zbožíznalství pouze opisovali mechanicky z tabule. Zejména v jedné ze sledovaných hodin informačních technologií nebylo využito znalostí a dovedností žáků, vyučující upřednostnil sebe jako předavatele vědomostí. Diferencovaná práce nebyla v hodinách realizována. Efektivita využití vyučovacího času byla celkově průměrná, v některých ze sledovaných hodin podprůměrná. Shrnutí učiva v závěru vyučovacích hodin bylo zcela ojedinělé. Psychohygienické podmínky byly celkově průměrné, zařazování různých metod práce nebylo příliš frekventované. Odborné nedostatky byly zjištěny zcela ojediněle.

Vstupní ani průběžné motivaci nebyla věnována přiměřená pozornost. Mnoha žákům v matematice chyběla motivace k vlastnímu hledání logického postupu. Vyučující informačních technologií vycházeli z přirozeného zájmu o tento předmět u většiny žáků.

Pracovní atmosféra měla rozdílnou úroveň, celkově byla převážně klidná. Někteří žáci neprojevovali zájem o vyučovanou problematiku. Začátek některých hodin byl narušován pozdními příchody několika žáků. V hospitovaných hodinách nebyly zjištěny negativní vztahy mezi učiteli a žáky. Jazykový projev žáků nebyl všemi vyučujícími plně a řádně rozvíjen.

Znalosti a dovednosti žáků byly prověřovány různými formami, v hodinách informačních technologií zejména praktickými úlohami. Při řešení či provádění úkolů byla žákům ve sledovaných hodinách poskytována zpětná vazba především slovní formou. Vyučující vždy neměli zpětnou vazbu o práci žáků. Žáci nebyli vedeni k systematickému sebehodnocení ani vzájemnému hodnocení. U některých žáků byla zjištěna nedostatečná domácí příprava, což vedlo k nezvládnutí základního učiva střední školy.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných hodinách jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech hospodářský zeměpis, dějepis, občanská nauka, právo a ve výběrovém volitelném předmětu společenské vědy

Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla většinou celkově průměrná, naplánované metody práce nerozvíjely až na výjimku dostatečně aktivitu žáků. O jiný, pozitivně progresivnější přístup v přípravách, usiluje vyučující občanské nauky a společenských věd.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, jedna hodina dějepisu a hodina společenských věd byla odučena v multimediální posluchárně. V kmenových učebnách nebyla využita didaktická ani výpočetní technika. Použití učebnic bylo ojedinělé, v hodině hospodářského zeměpisu pracovali žáci s atlasy, výuka dějepisu byla v kmenových třídách podpořena encyklopedií či nástěnným obrazem. V těchto hodinách byly k dispozici nástěnné mapy, neadekvátní vzhledem k probíranému učivu. V jiné hodině dějepisu a v jedné hodině občanské nauky byl žákům k dispozici nakopírovaný materiál. Vyhledávání informací z literatury nebylo zaznamenáno. Naopak výuka práva nebyla podpořena žádnými pomůckami.

Výukové metody vyučujícího občanské nauky a společenských věd se lišily od ostatních sledovaných hodin. Vyučující vedl žáky k zamýšlení nad daným tématem, žáci pracovali individuálně nebo ve skupinách. Při nízké aktivitě žáků či nižším zapojení jednotlivců však nebylo plně dosaženo potřebných závěrů. Nastolená problematika přesahovala rámec jedné vyučovací hodiny. V hodině hospodářského zeměpisu byla snaha o aktivizaci třídy pouze částečná, učiněné závěry byly mnohdy pouze povrchní. Práce s mapou byla ve sledované hodině na velice nízké úrovni. V hodinách dějepisu či práva byli učitelé jedinými nositeli informací. Žákům byly předloženy hotové poznatky, které byly většinou vzápětí nadiktovány. Hodina dějepisu v multimediální posluchárně neumožnila vůbec aktivní zapojení žáků, ti byli odsouzeni pouze do role pasivních příjemců. Aplikace učiva, mezipředmětových vztahů či hledání širších souvislostí byly v těchto hodinách minimální. Diferencovaná práce do většiny hodin byla zařazena zcela ojediněle. Psychohygienickým podmínkám nebyla věnována specifická pozornost.

Snahou vyučujícího občanské nauky a společenských věd bylo uplatnit průběžnou motivaci. Ostatní vyučující motivačních metod buď vůbec nevyužili, či zcela mimořádně. Pasivita žáků, nezáměr o učivo či věnování se jiným činnostem s výukou nesouvisejícími nebyla těmito vyučujícími korigována.

Pracovní atmosféra byla podporována nejvíce, i když ne vždy s plnou odezvou u žáků, v hodinách občanské nauky a společenských věd, v ostatních hodinách s velmi nízkou intenzitou. Možnosti vyjádřit svůj názor či argumentovat využili žáci jen někdy. Kultura jazykového projevu žáků, někdy i učitelů, nebyla věnována náležitá pozornost.

Znalosti žáků byly prověřovány i zkoušením jednotlivců před třídou u tabule. Zpětnou vazbu získávali žáci především slovní formou. Žáci nebyli systematicky vedeni k sebehodnocení či vzájemnému hodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných hodinách jsou celkově hodnoceny jako vyhovující.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech ekonomika, účetnictví a ve výběrovém předmětu ekonomie

Bezprostřední příprava vyučujících na výuku byla ve všech hodinách velmi dobrá. Učitelé vycházeli většinou z celoročního rozvržení učiva v tematických plánech, které byly v rámci předmětové komise odborných předmětů na začátku roku koordinovány z hlediska mezipředmětových vztahů. V jednom případě nebyly úpravy do tematického plánu zahrnuty. Hospitované odborné předměty měly převážně teoretický charakter a byly vyučovány v kmenových učebnách. Učebny nejsou pro výuku těchto předmětů speciálně vybaveny, veškeré pomůcky si učitelé nosí s sebou. Materiální podpora výuky byla vzhledem k obsahu učiva přiměřená, zpravidla se jednalo o aktualizaci učiva vyplývající ze změn příslušných zákonů a předpisů, doplňky k učivu, rozmnožená zadání příkladů k procvičení a v ojedinělých případech o vzorové doklady. Ve všech předmětech žáci pracovali s učebnicemi, případně s cvičebnicemi. Učitelé využívali moderní tabule, na které psali jednobarevnými fixy. Použití technických pomůcek ani audiovizuálních prostředků nebylo zaznamenáno. Na splnění cílů hospitovaných hodin tato skutečnost neměla negativní vliv.

Zvolené metody práce vždy odpovídaly charakteru odborného předmětu. Všichni vyučující soustavně aktivizovali žáky, využívali jejich dosavadních znalostí z probíraného předmětu i znalostí z předmětů navazujících, snažili se o přiblížení učiva úrovni žáků, jejich životním zkušenostem a znalostem z osobního a veřejného života. Vyučující dávali v přiměřené míře žákům prostor pro diskusi, vyjádření vlastního názoru a vyvozování závěrů. Vzhledem

k náročnosti učiva se vyučující snažili o zadávání diferencované práce. Hodiny se tak vždy spíše blížily živému řízenému rozhovoru, do kterého se zapojovala většina žáků, než přednášce s předáváním hotových poznatků.

Učitelé ve většině případů používali rozmanitých metod motivace – od klasického hodnocení vědomostí přes průběžné hodnocení dobrých výkonů v průběhu řízeného rozhovoru, sebehodnocení vlastního výkonu, až po motivaci obsahem a aktuálností učiva použitelného v běžném životě. Nezanedbatelným motivačním prvkem bylo i bohaté využívání mezipředmětových vztahů. Žáci ve většině případů projevovali o učivo zájem a jejich nesprávné názory byly citlivě korigovány v přátelské atmosféře.

Komunikace mezi učitelem a žáky byla živá a probíhala v rámci stanovených pravidel. Nebyl zaznamenán nadměrný nezáměr o výuku nebo zneužívání možnosti diskutovat k narušování průběhu hodiny. Usměrnování vzájemné komunikace bylo ze strany vyučujících vždy korektní. Učitelé projevovali k žákům vysoce profesionální, ale vždy přátelský vztah. V jednom případě byl zaznamenán méně srozumitelný ústní projev ze strany vyučujícího. Péče o jazykovou kulturu projevu jak žáků, tak pedagogů však nebyla zaznamenána u všech učitelů.

Vědomosti žáků byly průběžně hodnoceny jak písemnou, tak ústní formou. V ústním zkoušení převažovalo operativní opakování znalostí aktuální problematiky nad klasickým zkoušením jednoho žáka u tabule, v písemném hodnocení pak kratší testy vybraným žákům, kde bylo využito prvků sebehodnocení výkonu. V několika případech bylo hodnocení využito k motivaci, žáci byli kladně hodnoceni za aktivitu v průběhu hodiny. Rozsah ověřovaných znalostí a dovedností byl přiměřený, hodnocení odpovídalo výkonům žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných hodinách jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola využívá v posledním období pro maturanty testy z českého jazyka a literatury, cizích jazyků, matematiky a občanského a společenskovedního základu. Poznatky ze zpětné celorepublikové vazby mohou učitelé využívat pro další přípravu na výuku, zpětná vazba je poskytnuta i žákům. Škola využívá i některé jiné komerční evaluační testy. Srovnávací práce mezi školami nejsou realizovány. Ředitelka školy monitoruje, od letošního školního roku systematicky, přínos různých akcí, vyhodnocuje různé dotazníky. Největších úspěchů dosahují žáci v soutěžích v grafických předmětech, ve kterých školu úspěšně reprezentují i na mistrovství republiky. Žáci se účastní i dalších soutěží v ekonomických předmětech včetně informačních technologií. Žákům je umožněna příprava a složení státních zkoušek ve zpracování textu. Z olympiád v jazykových předmětech žáci získali význačnější úspěchy v českém jazyce.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných hodinách jsou celkově hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Partnerskou školou je gymnázium v Leonbergu v Spolkové republice Německo. Kromě výměnných zájezdů jsou realizovány společné projekty.
- Škola usiluje o získání certifikátu ISO, který vypovídá o kvalitě řízení celé školy.

- Pro výuku tělesné výchovy je využívána školní tělocvična, městský stadion, zimní stadion a posilovna.
- Od minulé inspekce byla provedena též rekonstrukce sociálního zařízení na domově mládeže.
- V rámci rozvoje materiálně-technických podmínek je projektově zpracována přestavba a nástavba odloučeného pracoviště, ve kterém probíhá vyšší odborné studium.
- V roce 1994 bylo otevřeno při střední škole vyšší odborné studium. K oboru Pojišťovnictví přibyl od roku 2000 v denní formě a od roku 2001 v dálkové formě obor Ekonomika a management podniku se zaměřením Řízení a zabezpečování jakosti.
- Ve spolupráci s Národním ústavem bezpečnosti práce v Praze a s Národním ústavem odborného vzdělávání v Praze byl k akreditačnímu řízení připraven v denní, dálkové i distanční formě nový obor vyššího odborného studia Řízení bezpečnosti práce.
- V oboru Ekonomika a management podniku lze získat od České společnosti pro jakost na základě písemné a ústní zkoušky certifikát Manažer jakosti QM, respektive QM – Junior.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané pod čj. 17 744/04-21 dne 13. května 2004 s účinností od 1. září 2004
2. doklady o nejvyšším vzdělání pedagogických pracovníků s osobními čísly 121, 251, 13560, 21540, 29907, 30325, 43147, 48119, 53721, 57126, 71345, 74505, 77103, 82150, 94002, 94007, 94118, 94461, 94521, 94526, 94536, 94538, 94539, 94540, 94546, 94897, 95001, 95002
3. učební plán a učební dokumenty studijního oboru 63-41-M/004 (JKOV: 63-17-6/00) Obchodní akademie, vydané MŠMT ČR dne 23. srpna 2001 pod čj. 23 842/2001-23 s platností nejpозději od 1. září 2002 počínaje 1. ročníkem
4. učební plán současných čtvrtých ročníků střední školy za období 2001 – 2005, používaný na Vyšší odborné škole a Obchodní akademii, Chotěboř, Na Valech 690
5. rozvrhy hodin všech tříd střední školy ve školním roce 2004/2005
6. rozpis délky vyučovacích hodin a přestávek na střední škole ve školním roce 2004/2005
7. smlouvy o obsahu, rozsahu a podmínkách odborné praxe na střední škole ve školním roce 2004/2005
8. rozpis organizace a vedení učební a odborné praxe na střední škole ve školním roce 2004/2005
9. další vzdělávání pedagogických pracovníků od školního roku 2002/2003
10. projekty realizované ve školním roce 2004/2005
11. tematické plány pro školní rok 2004/2005
12. zápisy z činnosti předmětových komisí ve školním roce 2003/2004 a ve školním roce 2004/2005
13. záznamy z jednání pedagogických rad ve školním roce 2003/2004 a ve školním roce 2004/2005
14. třídní knihy na školní rok 2004/2005

15. třídní výkazy
16. organizační řád a organizační schéma
17. provozní řád
18. dlouhodobý a krátkodobý cíl
19. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků školy pro školní rok 2004/2005
20. Plán školy na školní rok 2004/2005
21. plán kontrolní činnosti zástupkyně ředitelky školy
22. hospitační záznamy zástupkyně ředitelky školy
23. záznamy ředitelky školy
24. vnitřní platový předpis se stanovenými kritérii pro příplatky a odměny
25. Školní řád pro žáky Obchodní akademie s platností od 31. ledna 2005, podepsaný ředitelkou školy
26. Vnitřní klasifikační řád pro Obchodní akademii s platností od 3. ledna 2005, podepsaný ředitelkou školy
27. materiální vybavení školy
28. plán rozvoje informačních a komunikačních technologií ve škole v letech 2005 – 2006
29. přírůstkový seznam školní knihovny
30. Minimální preventivní program na školní rok 2004/2005
31. vyhodnocování dotazníků žáků
32. monitorování, kontrola, zlepšování
33. umístění žáků v soutěžích
34. Výroční zpráva Vyšší odborné školy a Obchodní akademie, Chotěboř, Na Valech 690, schválená na pedagogické radě 26. srpna 2004 a podepsaná ředitelkou školy
35. inspekční hospitační záznamy
36. inspekční podkladová dokumentace

ZÁVĚR

Výuka na střední škole je zajišťována především učiteli s odbornou kvalifikací pro přímou pedagogickou činnost. Ředitelka školy vyvíjí snahu o získání plně aprobovaných učitelů. Neúplná zůstala spolupráce s nově přichozími učiteli. Nové metody výuky mají v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nízké zastoupení.

V materiálně-technické oblasti došlo od minulé inspekce k dalšímu zkvalitnění. Úprava neestetického suterénu byla schválena na období hlavních prázdnin tohoto školního roku. Vynikající vybavení má škola pro výuku cizích jazyků, velmi dobré zázemí je v oblasti informačních technologií. Ve většině ostatních předmětů je vybavení ve škole průměrné, naopak pro výuku zbožíznalství škola žádné pomůcky nevládní. Podle požadavků vyučujících dochází k dalšímu zkvalitňování ve vybavení pomůckami. Počítačové učebny jsou využívány i pro výuku některých odborných předmětů. Rozšíření využití výpočetní techniky v jednotlivých předmětech neumožňuje současné značné vyřízení všech tří počítačových učeben.

V části hodin českého jazyka a literatury byly plněny cíle středního vzdělávání jen částečně. K pozitivnímu posunu došlo ve výuce cizích jazyků. Vynikající úroveň celkového způsobu výuky za podpory moderní didaktické techniky byla zjištěna u dvou vyučujících. Snaha o nový přístup jednoho z těchto vyučujících se pozitivně promítla i ve výuce občanské nauky

a společenských věd. Do většiny sledovaných hodin ostatních společenskovědních a přírodovědných předmětů včetně zbožíznalství nebyly zařazovány vhodné motivační metody, mnohdy byly předávány hotové poznatky. Ve sledovaných hodinách odborných ekonomických předmětů byli žáci motivováni vhodně zvolenými výukovými metodami a většina z nich se aktivně zapojovala do výuky. Ve všech sledovaných hodinách byla diferencovaná práce využita sporadicky, sebehodnocení či vzájemné hodnocení žáků bylo rovněž ojedinělé.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Antonín Müller
Člen týmu	Hana Štefánková
Člen týmu	Ing. Radoslav Kučera
Člen týmu	Dana Kuličková
Člen týmu	Marie Veverková

V Havlíčkově Brodě dne 15. dubna 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Štáflova 2003, 580 01 Havlíčkův Brod. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 18. duben 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

RNDr. Blažena Petrlíková, ředitelka školy

.....

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-05-31	k1-1030/05-005128

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.